

Overzicht natuurbescherming onder de Omgevingswet

Overzicht natuurbescherming onder de Omgevingswet

Datum uitgave: 31 januari 2023

Versie: 2

Auteur: Sander Hunink

Kwaliteitscontrole: Josine de Jongh

Productie: NatuurInclusief

Adres: Korenbree 23A
7271 LH Borculo

Tel.: +31 (0)545 723032

Mail: info@natuurinclusief.nl

Web: www.natuurinclusief.nl

Disclaimer: Gebaseerd op de geconsolideerde versies van de Omgevingswet, het Omgevingsbesluit, het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en de Omgevingsregeling, gepubliceerd op het Informatiepunt Leefomgeving op 17 januari 2023. Aan dit overzicht kunnen geen rechten worden ontleend.

NatuurInclusief is niet aansprakelijk voor gevolgschade, alsmede voor schade welke voortvloeit uit toepassingen van de resultaten van werkzaamheden of andere gegevens verkregen van NatuurInclusief.

Niets uit deze uitgave mag worden veelevoudigd en/ of openbaar worden gemaakt d.m.v. fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de opdrachtgever hierboven aangegeven en NatuurInclusief, noch mag het zonder een dergelijke toestemming worden gebruikt voor enig ander werk dan waarvoor het is vervaardigd.

Inhoud

Overzicht relevante artikelen Ow, Ob, AMvB's en Or natuurbescherming	4
Inleiding en leeswijzer	4
Gebiedsbescherming	5
Natura 2000	5
Bijzondere natuurgebieden / landschappen	8
Natuurnetwerk Nederland (NNN)	8
Soortenbescherming	9
Actieve soortenbescherming:	9
Passieve soortenbescherming:	9
Houtopstanden	11

Overzicht relevante artikelen Ow, Ob, AMvB's en Or natuurbescherming

Inleiding en leeswijzer

In dit document is een overzicht opgenomen van de relevante artikelen in de Omgevingswet, uiteengezet per thema. De thema's die in dit overzicht zijn opgenomen, zijn:

- Gebiedsbescherming (Natura 2000, Bijzondere natuurgebieden / landschappen, Natuurnetwerk Nederland)
- Soortenbescherming (Actieve soortenbescherming, Passieve soortenbescherming)
- Houtopstanden

Het overzicht geldt voor plannen en projecten in het kader van ruimtelijke ingrepen, zoals beheer, onderhoud en ruimtelijke ordening.

Onderstaand overzicht is gebaseerd op de hieronder staande geconsolideerde versies zoals gepubliceerd op 17 januari 2023 op de website <https://iplo.nl/regelgeving/omgevingswet/>

● Omgevingswet - Geconsolideerde versie	04-10-2022
● Omgevingsbesluit - Geconsolideerde Staatsbladversie	16-01-2023
● Besluit kwaliteit leefomgeving - Geconsolideerde Staatsbladversie	16-01-2023
● Besluit activiteiten leefomgeving - Geconsolideerde Staatsbladversie	22-11-2022
● Omgevingsregeling - geconsolideerde versie - artikelen	22-12-2022
● Omgevingsregeling - geconsolideerde versie - bijlagen	18-11-2022

In dit document worden een aantal afkortingen gebruikt:

Ow	= Omgevingswet
Ob	= Omgevingsbesluit
Bkl	= Besluit kwaliteit leefomgeving
Bal	= Besluit activiteiten leefomgeving
Or	= Omgevingsregeling

De gebruikte afkortingen verwijzen naar de hierboven aangegeven versies van de (geconsolideerde) teksten. In die versies zijn de betreffende artikelen te raadplegen. De versies zijn te vinden op de website zoals hierboven aangegeven, maar zijn ook opvraagbaar bij NatuurInclusief. In de toekomst worden verwijzingen naar de relevante artikelen opgenomen in dit document, zodra de definitieve versies in werking zijn getreden en zijn gepubliceerd op wetten.overheid.nl.

Meer informatie over de Omgevingswet vindt u op de officiële website:
<https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>

Meer informatie over het thema Natuur in de Omgevingswet, vindt u op de website:
<https://iplo.nl/thema/natuur/>

Let op!: Artikelen met betrekking tot Nationale parken, jacht, schadebestrijding, handel in beschermde soorten (CITES) of omgang invasieve exoten zijn (vooralsnog) niet in dit overzicht meegenomen.

Gebiedsbescherming

Natura 2000

Natura 2000 - Aanwijzingsbesluit

Bevoegdheid: Minister LNV

Artikel 2.44, lid 1 Ow

Inhoud en vorm:

- Eisen aanwijzingsbesluit (instandhoudingsdoelen en begrenzing)
- Instandhoudingsmaatregelen en passende maatregelen:

Artikel 3.58 Bkl

Artikel 3.59 Bkl

Actualisatie:

Artikel 10.6c Ob

Natura 2000 - Beheerplan

Aanwijzing als verplicht programma + bevoegdheid

Artikel 3.8, lid 3 Ow (provincies)

Artikel 3.9, lid 3 Ow (Rijk)

Artikel 10.6b, onder a Ob

Bekendmaking kwantificering doelen Natura 2000

Inhoud beheerplan:

- Instandhoudings- en passende maatregelen
- Beoogde resultaten

Artikel 4.26 Bkl

Vaststelling eerste beheerplan en actualisatie

Artikel 10.18 Ob

Instandhoudings- en passende maatregelen

Taak provincies

Artikel 2.18, lid 1, onder g Ow

Taak Rijk

Verantwoordelijke Ministers

Artikel 2.19, lid 5 Ow

Artikel 3.62 Bkl

Instructieregels:

- Nodig voor instandhoudingsdoelen
- Omvat zo nodig ook toegangsbeperkingsbesluit en te gedogen feitelijke maatregelen

Artikel 3.59 Bkl

Bevoegdheid feitelijke maatregelen

Artikel 2.18, lid 1, sub g Ow +
Artikel 3.59 / Artikel 3.62 Bkl

Bevoegdheid toegangsbeperkingsbesluit

Artikel 2.45 Ow

Bevoegdheid gedoogplicht:

Artikel 10.10b Ow

Toegangsbeperkingsbesluit:

- Geen ernstige belemmering eigenaar of gebruiker
- Vastlegging begrenzing

Artikel 3.60 Bkl

Gedoogplicht zelf:

Artikel 10.10b Ow

Aanschrijvingsbevoegdheid:

Artikel 11.3, Artikel 11.4 en Artikel 11.12 Bal

Specifieke zorgplicht:

Artikel 11.6 Bal

Maatwerkregels:

Artikel 11.7 en Artikel 11.8 Bal

Maatwerkvoorschrift:

Artikel 11.9 en Artikel 11.15 Bal

Natura 2000-vergunning

Vergunningplicht 'Natura 2000-activiteit'

Artikel 5.1, lid 1 + Onderdeel A. Begrippen Ow

Verplichting Plan-MER bij passende beoordeling

Artikel 16.36, lid 2 Ow

Toetsing project:

Beoordelingsregels project

Artikel 16.53c Ow (passende beoordeling) en Artikel 8.74b Bkl

ADC-toets projecten

Artikel 8.74b, lid 2 en 3 Bkl

Verplichting methode stikstofberekening

Artikel 4.15 Or (verplichting gebruik Aerius Calculator) en Artikel 6.15 Or (verplichting bij decentraal gereguleerde activiteiten)

Toetsing plan:

Passende beoordeling plannen

Artikel 16.53c Ow (passende beoordeling) en Artikel 10.24 Bkl

ADC-toets plannen

Artikel 10.24, lid 2 en 3 Bkl

Opvragen opvatting EC andere dwingende redenen bij omgevingsvergunning prioritair habitatype of -soort

Artikel 10.6d Ob

Legalisering PAS-projecten
Overgangsrecht legalisatie

Afdeling 22.4 Ow
Afdeling 12.3a Bkl

Opschorting beslistermijn Natura 2000-activiteit bij compensatie

Artikel 16.77a Ow

Houdbaarheid onderzoeksgegevens

Artikel 16.5 Ow (niet van toepassing op N2000 activiteit)

Bevoegdheid provincies omgevingsvergunning:

Artikel 4.6 en Artikel 4.25 Ob

Bevoegdheid rijk omgevingsvergunning:

Artikel 4.12 en Artikel 4.31 Ob

Compensatie:

- Voorschrift vergunning
- Herbegrenzing
- Afstemming Commissie

Artikel 8.74g Bkl
Artikel 3.61 Bkl
Artikel 10.36b Ob

Indieningsvereisten vergunning

Artikel 7.197h Or

Leges

Artikel 14.41 Or

Uitzondering Natura 2000-vergunningen

Vrijstelling bij omgevingsverordening / ministeriële regeling

- Kader:
- begrenzing:

Artikel 5.2 Ow en Artikel 11.19 / Artikel 11.20 Bal
Artikel 7.8a Bkl
Artikel 11.21 Bal

In beheerplan of ander programma / plan getoetst:

- Vrijstelling
- kader

Artikel 11.18 Bal
Artikel 4.30 Bkl

Toets ihkv ander besluit

Artikel 11.16, sub a Bal

~~Stikstofdepositie door tijdelijke activiteiten~~ ~~Artikel 11.17 Bal¹~~

Programma Stikstofreductie en natuurverbetering

Verplichting vaststelling programma door Min LNV en IenW + hoofddoelstelling	Artikel 3.9, lid 4 Ow + artikel 4.31 Bkl
Gegevensverzameling en verslaglegging voortgang programma	Artikel 11.69 t/m 11.69c Bkl
Omgevingswaarden stikstof Monitoring omgevingswaarden stikstof	Artikel 2.15a Ow Artikel 11.68 Bkl
Aanwijzing als programmatische aanpak	Artikel 4.27 Bkl -> § 3.2.4 Programmatische aanpak Ow (regels) van toepassing
Inhoud Programma, maatregelen, onderbouwing, verdeling ruimte	Artikel 4.27 t/m Artikel 4.28a Bkl
Gemeentelijke PAS Beoordelingsregels gemeentelijke PAS	Artikel 4.29 Bkl Artikel 8.74d en artikel 8.74h Bkl
Regels registreren, reserveren en toedelen stikstofdepositieruimte	Artikel 2.31a, lid 2 Ow (artikel 8.74e Bkl treedt niet in werking)
Registratie en Register stikstofdepositieruimte Gegevensverzameling stikstofdepositieruimte	Artikel 11.70 – Artikel 10.72 Bkl Artikel 11.70 Bkl – (treedt niet in werking)
Monitoringsplicht programma's Monitoring omgevingswaarden stikstofdepositie Monitoring omgevingswaarde stikstofdepositie 2030	Artikel 20.1, lid 2 Ow Artikel 11.68 Bkl Artikel 12.83a Or
Uitvoeringsverplichting, wijziging maatregelen	Artikel 3.18 en Artikel 3.19 Ow
Actualisatie programma stikstofreductie en natuurverbetering	Artikel 10.19 Ob
Stikstofdepositieruimte, extern salderen	Artikel 2.46 Ow, Artikel 8.74c (Artikel 8.74e Bkl treedt niet in werking)
Specifieke beoordelingsregels bij gebruikmaking register natuurbank	Artikel 8.74f Bkl (gereserveerd)
Beoordelingsregels toedelen stikstofdepositieruimte aanvraag Natura 2000-activiteit	Artikel 5.29, lid 3 Ow
Mogelijkheid noodregeling stikstof Natura 2000 Noodregeling stikstof Natura 2000	Artikel 23.6b Ow Hoofdstuk 17A Or
Gegevensverzameling en -verstrekking programma	Artikel 11.69 Bkl + Artikel 10.36da Ob
Gegevensverzameling vanwege beoordeling doelbereik tussentijdse doelstellingen	Artikel 11.69a Bkl
Gegevensverzameling en -verstrekking gebiedsgerichte uitwerking	Artikel 11.69b Bkl + Artikel 10.36db Ob
Opstellen verslag en rapportage aan TK en EK	Artikel 11.69c Bkl + Artikel 10.36dc Ob

¹ In de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State d.d. 2 november 2022 is aangegeven dat de zogenoemde partiële bouwvrijstelling onder de Wet natuurbescherming (art. 2.9a Wnb jo. art. 2.5 Bnb) in strijd is met de Habitatrichtlijn (ECLI:NL:RVS:2022:3159). Daarmee is er een streep door de partiële bouwvrijstelling gehaald en zal de vrijstelling zoals opgenomen in art. 11.17 Bal onder de Omgevingswet hoogstwaarschijnlijk ook komen te vervallen. Vooralsnog is het in de geraadpleegde geconsolideerde versie nog niet verwijderd en is het artikel in deze tekst laten staan, omwille van de volledigheid.

Bijzondere natuurgebieden / landschappen

Aanwijzing bijzondere provinciale natuurgebieden en bijzondere provinciale landschappen, m.u.v. Natura 2000 of NNN

Artikel 2.44, lid 5 Ow

Bijzondere nationale natuurgebieden:

- aanwijzing Minister LNV
- criteria aanwijzing
- eisen aanwijzingsbesluit
- taak instandhoudingsmaatregelen

- toegangsbeperkingsbesluit
- gedoogplicht instandhoudingsmaatregelen

Artikel 2.44, lid 2 Ow

Artikel 3.63 Bkl

Artikel 3.64 Bkl

Artikel 2.19, lid 5 (Artikel 2.18, lid 1, onderdeel g) Ow

Artikel 2.45 Ow, Artikel 3.65 Bkl

Artikel 10.10b Ow, Artikel 3.66 Bkl

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Instructieregels (getrapt):

- instructieregels
- aanwijzing, begrenzing en reikwijdte

- vaststelling wezenlijke kenmerken en waarden
- verzekeren bescherming door stellen eisen aan omgevingsplannen, afwijkingen daarvan en projectbesluiten

Artikel 2.31a Ow en § 7.3.1 Bkl

Artikel 2.44, lid 4 Ow en Artikel 7.5 en Artikel 7.6 Bkl

Artikel 7.7 Bkl

Artikel 7.8 Bkl

Rapportage aan Tweede en Eerste Kamer over voortgang

Artikel 10.36d Ob

Soortenbescherming

Actieve soortenbescherming:

Provinciale taken:	
- Algemeen	Artikel 2.18, lid 1, onderdeel g Ow Artikel 3.57 Bkl
- Maatregelen voor behoud of herstel habitats en soorten	
Rijkstaken	Artikel 2.19, lid 5, onder a, 3 ^o Ow (opstellen Rode Lijsten)
Monitoring staat van instandhouding en doelen	Artikel 11.67 Bkl
Bekendmaking Rode lijsten	Artikel 10.6b, onder b Ob
Verplichte instructieregels Rijk	Artikel 2.31a, lid 1, onder a Ow
Evaluatie door het PBL	Artikel 12.84 Or

Passieve soortenbescherming:

Specifieke zorgplicht	Artikel 11.27 Bal
Voorkomen onnodig lijden	Artikel 11.28 Bal

Verboden (= vergunningplichtige flora- en fauna-activiteiten)

1. Vogelrichtlijn	Artikel 11.37 t/m Artikel 11.40 Bal
2. Habitatrichtlijn, Bern I en II en Bonn I	Artikel 11.46 t/m Artikel 11.48 Bal
3. Andere soorten (nationaal beschermd)	Artikel 11.54 Bal
Lijst beschermde soorten nationaal	Bijlage IX, onder A en B bij Artikel 11.54 Bal
Beoordelingsregels vergunningverlening	Artikel 8.74i t/m Artikel 8.74l Bkl
Indieningsvereisten vergunningsaanvraag	Artikel 7.197i t/m Artikel 7.197r Or
Leges	Artikel 14.41a Or i.c.m. Artikel 14.42 Or Artikel 14.43 Or (maatwerkvoorschrift)
Bevoegdheid provincie	Artikel 4.6 en Artikel 4.25 Ob
Bevoegdheid Rijk	Artikel 4.12 en Artikel 4.31 Ob
Houdbaarheid onderzoeksgegevens	Artikel 16.5 Ow (niet van toepassing op flora- en fauna activiteit)

Bepalingen mbt uitzetten / introductie:

Vergunningplicht:	Artikel 11.61 Bal
Aanwijzing vergunningvrije gevallen en vrijstelling	Artikel 4.30 Or
Beoordelingsregels	Artikel 8.74n Bkl

Leges	Artikel 14.41d Or
Vergunningvrije flora- en fauna-activiteiten	
Activiteiten beschreven in programma	Artikel 11.41, Artikel 11.49 en Artikel 11.55 Bal, Artikel 4.30 Bkl
kader:	
Activiteiten beschreven in omgevingsverordening	Artikel 11.42, Artikel 11.50, en Artikel 11.56 Bal
kader:	Artikel 7.8a Bkl
Activiteiten in ministeriële regeling	Artikel 11.43, Artikel 11.51 en Artikel 11.57 Bal
begrenzing:	Artikel 11.44, Artikel 11.52 en Artikel 11.58 Bal
Aanwijzing vergunningsvrije gevallen bestendig beheer, onder- Houd en gebruik, RO LNV	Artikel 4.31 Or
Lijst algemeen vrijgestelde soorten LNV	Bijlage VIIIc Or, Zoogdieren en Amfibieën
Activiteiten volgens aangewezen gedragscode	Artikel 11.45, Artikel 11.53 en Artikel 11.59 Bal
Aanwijzing gedragscode	per ministeriële regeling
Uitzondering verboden voor passende en instand- houdingsmaatregelen N2000	Artikel 11.37, lid 2, onderdeel b, Artikel 11.46, lid 2, onderdeel b, Artikel 11.54, lid 2, onderdeel c Bal
Gedoogplicht maatregelen populaties dieren en planten	Artikel 10.29 Ow

Houtopstanden

Reikwijdte	Artikel 11.111 Bal
Oogmerken	Artikel 11.112 Bal
Bevoegd gezag	Artikel 11.113 en Artikel 11.114 Bal
Zorgplicht	Artikel 11.116 Bal
Houdbaarheid onderzoeksgegevens	Artikel 16.5 Ow
Meldplicht en herbeplantingsplicht bij kap buiten bebouwingscontour	Artikel 11.126 en Artikel 11.129 Bal
Nadere eisen en uitzonderingen bij maatwerkregel / maatwerkvoorschrift	Artikel 11.117 t/m Artikel 11.119 en Artikel 11.125 Bal
Maatwerkvoorschrift: kapverbod	Artikel 11.128 Bal
Maatwerkvoorschrift: toestaan herplant andere grond	Artikel 11.130 Bal
Leges maatwerkvoorschrift herbeplanten bevoegdheid LNV	Artikel 14.43a Or
Uitzonderingen meldplicht / herbeplantingsplicht:	Artikel 11.131, lid 1 Bal
Uitzondering middels gedragscode	Artikel 11.131, lid 1, onder d Bal
Aanwijzing bebouwingscontour houtkap	Artikel 5.165b Bkl
Gedoogplicht houtkap	Artikel 10.24 Ow